

WIELKANOCNY KOSZYCZEK

Zwyczaj święcenia pokarmów narodził się już w VIII wieku, niemniej jednak do Polski dotarł dopiero w średniowieczu. Początkowo święcono wszystko to, czym raczono się w czasie świąt. Mieszczanie nie przynosili jedzenia do kościoła, tylko to ksiądz kolędował po domach i święcił pokarmy. Z biegiem czasu, zmieniono zwyczaj święcenia pokarmów w domu i przeniesiono go do kościoła.

POKARMY WCHODZĄCE W SKŁAD ŚWIĘCONKI

Baranek to znak Chrystusa, którego katolicy nazywają zamiennie z " Barankiem Bożym". Figurka wykonana z ciasta, lukru lub chleba odwołuje się do zwycięstwa życia nad śmiercią oraz odkupienia grzeszników, przez śmierć Jezusa na krzyżu w Wielki Piątek.

Jajko tak jak baranek jest symbolem triumfu życia nad śmiercią. To również oznaka płodności i odradzającego się życia. Dzielenie się nim umacnia rodzinne więzi. Malowanie jajek wywodzi się z pogańskiego święta Jare, rozpoczynającego wiosnę.

Wędlina w koszyczku ma zapewnić zdrowie, płodność i dostatek całej rodzinie. Świeci się przede wszystkim wyroby wieprzowe, czyli kawałek szynki lub kiełbasy. Bardzo dobrze jeśli są to wyroby masarskie w własnego uboju.

Chleb wkładamy na znak przemiany jaka dokonana się podczas Wielkiego Czwartku. Wtedy Chrystus przemienił swoje ciało w chleb częstując nim apostołów podczas ostatniej wieczerzy. Symbolizuje pomyślność oraz dobrobyt. Do święcenia wystarczy włożyć małą czerstwą kromeczkę lub posmarowaną masłem.

Ciasto pojawiło się w koszyczkach ze święconką stosunkowo niedawno. Najczęściej wkładamy do koszyka **niewielką babeczkę**. Bardzo ważne w tradycji jest jednak to, by ciasto przygotować samodzielnie, ponieważ symbolizuje nasze umiejętności i sprzyja ich pogłębianiu. Nie ma większego znaczenia, czy będzie to drożdżowe ciasto, czy lukrowana miniaturka.

Chrzan to przede wszystkim oznaka ludzkiej siły. Jest pikantny w smaku i wyciska z oczu łzy. Najlepiej, gdy jego korzeń jest w kawałku. Kroi się go później na cienkie plasterki i częstuje gości. Chrzan może też być starty i wymieszany z jajkiem i śmietaną.

Sól to symbol prostoty życia. Głównym jej zadaniem jest dodanie potrawom smaku oraz ochrona przed zepsuciem. Posiada również właściwości oczyszczające. Według pradawnych wierzeń odstraszała zło i siły nieczyste.

Pieprz odwołuje się do symboliki gorzkich ziół. Zazwyczaj świeci się go w zmielonej postaci. Można posypać nim jajka, którymi podzielimy się podczas śniadania.

Oprócz potraw, bardzo ważne jest również miejsce na **bazie** oraz **bukszpan**. Ich zielony kolor odwołuje się do nadziei. Bukszpan to nadzieja chrześcijan na zmartwychwstanie i nieskończoność ich życia. Wierzbowe bazie według pradawnych wierzeń zapewniają nagrodę w Niebie.

Do wielkanocnej święconki możemy także dołączyć: **ćwikłę z buraków, masło, ser żółty, albo miód**. Nie przypisuje się im już zbyt wymownego znaczenia.